

Logistyka w przedsiębiorstwie Czesław Skowronek, Zdzisław Sarjusz-Wolski

Logistyka to sfera działalności gospodarczej, której przedmiotem są przede wszystkim rzeczowe i informacyjne procesy przepływu produktów materialnych w przedsiębiorstwie oraz między podmiotami gospodarującymi. Strumienie przepływu są tym elementem, który łączy ogół zjawisk i procesów logistycznych.

Zarządzanie tymi procesami w ich integralnym rozumieniu to także domena logistyki. Logistyka jest jednocześnie dziedziną wiedzy, która bada zjawiska i procesy związane z transportem, magazynowaniem, kształtowaniem zapasów i innymi czynnościami oraz dostarcza praktyce gospodarczej odpowiednich metod i sposobów sterowania tymi procesami.

Ostatnie lata przyniosły szerokie zainteresowanie nauki, a zwłaszcza praktyki gospodarczej problematyką logistyki. Globalizacja rynku towarów i usług oraz rewolucyjne zmiany w technice komunikowania się wymuszają zapewnienie sprawności fizycznych strumieni dostaw, które są warunkiem zachowania wymaganej ciągłości procesów gospodarczych. Sprawność procesów logistycznych, wykorzystanie nowoczesnych instrumentów sterowania tymi procesami, ekonomizacja działalności i redukcja kosztów logistycznych to niezbędne warunki zachowania pozycji rynkowej oraz uzyskania przewagi konkurencyjnej każdej firmy. Piąte wydanie „Logistyki w przedsiębiorstwie” ukazuje się po szesnastu latach od wydania pierwszego. Był to okres dynamicznych zmian w gospodarce, zwłaszcza światowej, wywierających istotny wpływ także na procesy logistyczne. W roku 1995 pierwsze wydanie było jedną z pierwszych publikacji, jakie ukazały się na polskim rynku wydawniczym, traktujących o funkcjonowaniu procesów logistycznych w przedsiębiorstwie.

W obecnym kształcie książka składa się z trzynastu rozdziałów, w których kolejno, w sposób logiczny, zostały omówione podstawowe problemy z zakresu logistyki w przedsiębiorstwie. Dane przytaczane w książce dotyczą 2009 r. i zostały zaczerpnięte głównie z Rocznika Statystycznego 2010, który ukazał się na początku 2011 r. W polskiej gospodarce — będącej pod wpływem gospodarki globalnej — w ostatnich latach zachodziły dynamiczne zmiany, światowy kryzys gospodarczy i finansowy lat 2008-2009 miał swoje odbicie także w naszym kraju. Autorzy zwrócili uwagę na te zjawiska i zdarzenia, które miały związek z logistyką.

Treść książki oraz koncepcja jej ujęcia wskazują, że nie jest to ani klasyczna monografia, ani też wyłącznie podręcznik akademicki. Książka ta ma pewne cechy obu wymienionych typów publikacji. Może być wykorzystywana zarówno przez studentów, zwłaszcza kierunków ekonomii, zarządzania i marketingu wyższych uczelni wszystkich typów, jak i przez praktyków gospodarczych.

SPIS TREŚCI

OD AUTORÓW

1. ISTOTA I PRZEDMIOT LOGISTYKI

- 1.1. Pojęcie i istota logistyki
- 1.2. Powstanie i Rozwój logistyki
- 1.3. Strumienie oraz zasoby rzeczowe i informacyjne jako przedmiot logistyki
- 1.4. Mikro- i makroekonomiczna treść logistyki

2. ROLA LOGISTYKI W KSZTAŁTOWANIU EKONOMIKI PRZEDSIĘBIORSTWA

- 2.1. Logistyka i jej związek z celami przedsiębiorstwa
- 2.2. Logistyka — wsparciem strategii przedsiębiorstwa
- 2.3. Logistyka a płynność finansowa przedsiębiorstwa
- 2.4. Logistyka a efektywność przedsiębiorstwa

3. MAKROEKONOMICZNE UWARUNKOWANIA PROCESÓW LOGISTYCZNYCH W PRZEDSIĘBIORSTWIE

- 3.1. Makroekonomiczne problemy polskiej gospodarki i logistyki
  - 3.1.1. Polska w Unii Europejskiej
  - 3.1.2. Finanse publiczne
  - 3.1.3. Sektor przedsiębiorstw
  - 3.1.4. Skutki dla logistyki
- 3.2. Rynek a procesy logistyczne
- 3.3. System zarządzania a procesy logistyczne
- 3.4. Bezpośrednie instrumenty oddziaływania państwa na procesy logistyczne
- 3.5. Struktura podmiotowa gospodarki a procesy logistyczne
- 3.6. Poziom i struktura zapasów rzeczowych
- 3.7. Wyzwania informacyjne a logistyka w przedsiębiorstwie (e-gospodarka)

4. INFRASTRUKTURA PROCESÓW LOGISTYCZNYCH

- 4.1. Pojęcie infrastruktury procesów logistycznych
- 4.2. Infrastruktura transportowa
- 4.3. Infrastruktura magazynowa i manipulacyjna
- 4.4. Opakowania jako składnik procesów logistycznych
- 4.5. Infrastruktura informatyczna

5. PROCESY LOGISTYCZNE W PRZEDSIĘBIORSTWIE

- 5.1. Typy przedsiębiorstw z punktu widzenia logistyki
- 5.2. Podsystemy logistyczne przedsiębiorstw
- 5.3. Strumienie przepływów rzeczowych i informacyjnych
- 5.4. Struktura przepływów rzeczowych
- 5.5. Logistyka w strukturach zarządzania przedsiębiorstwem
- 5.6. Przedsiębiorstwo logistyczne
- 5.7. Centra logistyczne

6. PROCESY MAGAZYNOWANIA, MANIPULACJI I TRANSPORTU WEWNĘTRZNEGO W PRZEDSIĘBIORSTWIE

- 6.1. Rola i funkcje magazynowania, manipulacji i transportu wewnętrznego w przedsiębiorstwie
- 6.2. Organizacja procesów magazynowych
- 6.3. Systemy informatyczne
- 6.4. Projektowanie transportu wewnętrznego

7. STEROWANIE PROCESAMI ZAKUPU

- 7.1. Znaczenie procesów zakupu
- 7.2. Podstawowe funkcje procesów zakupu
  - 7.2.1. Identyfikacja funkcji
  - 7.2.2. Baza informacyjna procesów zakupu
- 7.3. Planowanie potrzeb materiałowych
  - 7.3.1. Rodzaje potrzeb (popytu)
  - 7.3.2. Sprzężenia informacyjne w planowaniu potrzeb materiałowych
  - 7.3.3. System planowania potrzeb materiałowych (MRP)
- 7.4. Wybór źródeł zakupu
- 7.5. Organizacja dostaw
- 7.6. Przypadki szczególne w fazie zakupów
  - 7.6.1. Opusty cenowe
  - 7.6.2. Czynniki inflacji w polityce zakupów
  - 7.6.3. Zakupy w sytuacji nieciągłości potrzeb
  - 7.6.4. Zarządzanie zakupami w przypadku gdy koszty tworzenia zapasów ponosi dostawca

8. LOGISTYKA PROCESÓW PRODUKCJI

- 8.1. Typowe modele przepływów produkcji
- 8.2. Sterowanie przepływami produkcji w różnych typach produkcji
- 8.3. Nowoczesne metody sterowania przepływami produkcji
- 8.4. Optymalna partia produkcji

9. LOGISTYKA PROCESÓW DYSTRYBUCJI

- 9.1. Zakres i przedmiot logistyki procesów dystrybucji
- 9.2. Prognozowanie popytu
  - 9.2.1. Podstawowe modele (metody) prognozowania popytu
  - 9.2.2. Prognozowanie popytu z wykorzystaniem modeli adaptacyjnych
  - 9.2.3. Prognozowanie przyczynowo-skutkowe
  - 9.2.4. Prognozowanie intuicyjne
- 9.3. Kanały dystrybucji
- 9.4. Warianty organizacji procesów dystrybucji
  - 9.4.1. Eliminacja ogniw pośrednich
  - 9.4.2. Lokalizacja hurtowni
  - 9.4.3. Przykłady nowoczesnych systemów dystrybucji
  - 9.4.4. Optymalizacja powiązań transportowych

10. STEROWANIE ZAPASAMI W PROCESACH LOGISTYCZNYCH

- 10.1. Istota, funkcje i czynniki kształtowania zapasów
- 10.2. Struktura zapasów i ich podatność na sterowanie
- 10.3. Metody (modele) sterowania zapasami
- 10.4. Wybrane decyzje logistyczne w sferze zapasów
  - 10.4.1. Sterowanie zapasami w warunkach ograniczonego kapitału obrotowego
  - 10.4.2. Uwzględnianie kosztu braku zapasu
  - 10.4.3. Dwuszczeblowe sterowanie zapasami

11. KOSZTY LOGISTYCZNE

- 11.1. Pojęcie i zakres kosztów logistycznych
- 11.2. Przekroje strukturalne kosztów logistycznych
- 11.3. Czynniki kształtowania i redukcji kosztów logistycznych

- 11.3.1. Charakterystyka i podział czynników
- 11.3.2. Koszty fizycznego przepływu materiałów
- 11.3.3. Koszty zapasów
- 11.3.4. Koszty procesów informacyjnych
- 11.4. Poziom i struktura kosztów logistycznych
- 11.5. Budżetowanie kosztów logistycznych

12. ANALIZA EKONOMICZNA PROCESÓW LOGISTYCZNYCH

- 12.1. Przedmiot analizy
- 12.2. Metody analizy
- 12.3. Analiza procesów zakupu
  - 12.3.1. Zakres analizy
  - 12.3.2. Analiza wielkości, dynamiki i struktury zakupu
  - 12.3.3. Analiza wpływu cen zakupu na koszty działalności
  - 12.3.4. Analiza organizacji procesów zakupu w przedsiębiorstwie
- 12.4. Analiza zapasów
  - 12.4.1. Analiza wielkości i struktury zapasów
  - 12.4.2. Wskaźniki produktywności zapasów
- 12.5. Analiza procesów magazynowych
- 12.6. Analiza procesów sprzedaży
- 12.7. Analiza kosztów logistycznych
  - 12.7.1. Przedmiot analizy
  - 12.7.2. Analiza wstępna kosztów logistycznych
  - 12.7.3. Analiza szczegółowa kosztów logistycznych
- 12.8. Analiza wpływu procesów logistycznych na rentowność

13. PODSTAWOWE TENDENCJE ROZWOJOWE LOGISTYKI

- 13.1. Nowe zjawiska w gospodarce europejskiej i Światowej oraz ich wpływ na logistykę
- 13.2. Rozwój eurologistyki
- 13.3. Rozwój logistyki w przedsiębiorstwach
- 13.4. Rozwój systemów informacyjnych logistyki
  - 13.4.1. Podstawowe funkcje informacyjne
  - 13.4.2. Kompleksowe programy komputerowe
  - 13.4.3. Tendencje rozwojowe systemów informatycznych

BIBLIOGRAFIA